

Més enllà del reactor i el precipitat

Els darrers anys, el sector químic ha eixamplat molt la seva mirada. Per pressió social i legislativa, per raons econòmiques i també per responsabilitat. Les empreses del sector, els químics i els enginyers han mirat més enllà del reactor i del vas de precipitats. Els valors associats a la sostenibilitat, l'entorn i el conjunt de la societat han esdevingut focus d'interès d'una indústria de gran pes a Catalunya.

El repte no és gens fàcil. D'entrada, hi ha àmbits de la ciència que tenen bona fama —per exemple la biologia o la medicina— i d'altres, com la química, que més aviat arrossegueu mala fama. Sens dubte, els accidents de Seveso i Bhopal van contribuir a la mala imatge, que encara perdura, de la indústria química. A partir d'aleshores, el sector es va posar les piles i va començar a canviar les pràctiques. Certament, i depenent de la sensibilitat social i de l'entorn legislatiu, en uns racons de món més que en d'altres. Els reptes encara són molts, però el sector ha fet els deures, molt més que altres àmbits com el transport, per exemple.

En aquest context i tenint en compte que el 2011 és l'Any Internacional de la Química, *Medi Ambient. Tecnologia i Cultura* dedica un número a la química verda. Una proposta dels anys noranta ideada pels químics nord-americans Anastas i Warner i que es basa en dotze principis. L'article de Carles Estévez, director científic de l'Institut Universitari de Ciència i Tecnologia (IUCT), detalla aquests principis i destaca algunes de les innovacions industrials inspirades en la química verda.

El primer article d'aquest número està escrit per Antoni Zabalza, president de FedeQuim i d'Ercros. Des de la perspectiva de l'economia, l'autor fa un resum excel·lent dels reptes ambientals de la indústria química i pren una posició clara davant el canvi climàtic i la petjada de carboni: defensa que hem de ser curosos amb les incerteses científiques i no posar en perill el futur d'un sector que ha fet els deures i que és clau per a l'economia catalana.

Des d'una perspectiva diferent i complementària, Tatiana Santos i Dolores Romano, investigadores de l'ISTAS, vinculat a Comissions Obreres, subratllen els perills de les substàncies químiques per a la salut humana i l'entorn. També mostren una mirada crítica al Reglament REACH, impulsat per la Unió Europea per fomentar la transparència i avaluar els riscos del sector.

Com en els darrers números, Michele Catanzaro, doctor en física i periodista, ha moderat i ha transcrit un diàleg enriquidor entre experts en la matèria: en aquest cas, Xavier Doménech, professor i investigador a la UAB, i Josep Castells, president de l'Institut Universitari de Ciència i Tecnologia. Tots dos deixen clar el pes dels factors socials en els reptes de la química verda.

Finalment, Assumpta Farran, responsable de les polítiques de qualitat ambiental de la Generalitat de Catalunya, argumenta que la química verda és un bon full de ruta per assolir un model eficient i d'alta qualitat ambiental. ●

Lluís Reales

Director de *Medi Ambient. Tecnologia i Cultura*